

Õpetajad eksamitele

Lõppeval nädalal streikinud õpetajate seas oli igasuguseid inimesi. Oli neid, kes on kakskümmend aastat kuivalt ühest ja samast õppe- raamatust teksti ette vuristanud. Ja oli neid, kes pole suutnud üle saada kibestumisest ning valavad seda kiusuga laste peale välja. Ses mõttes pole haridussüsteemis aastakümnetega suurt midagi muutunud. Mäletan sääraseid õpetajaid oma kooliajast ja väidan, et nende palganõudmised ei ole põhjendatud.

Ent streikis neidki õpetajaid, kelle palk ei peaks olema mitte 3700, vaid vähemalt 7300 krooni.

Kahjuks ei jäänud õpetajate streigile eelnenud ja järgnenud aruteludel kõlama üks imelihtne seik – mitte õpetajad ei teeni vähe, vaid head õpetajad teenivad vähe. Sõltumata valitsusest, on see eelkõige haridusministeeriumi tegematajätmine, mis pole suutnud tekitada õpetajaskonnas konkurentsi.

Praegu on kõik sassis. Noor õpetaja, ehkki andekas, teenib vähe, sest ta on veel noor. Vana õpetaja, ehkki andekas, teenib samuti vähe, sest ta on juba vana. Andekas õpetaja, jõhkard-õpetaja, sädelev õpetaja, kiuslik õpetaja ja tark õpetaja teenivad samuti vähe. Tööd tehes tulevad iga inimese omadused ja oskused ilmsiks, palgapäeval valitseb koolis aga ükskõikne keskpärasus. Kõik on õpetajad.

Muusikaäris, ajakirjanduses, spordis ja paljudel teistel aladel väärtustatakse tähti. Ja tähed väärtustavad iseennast, soovides särada ning teenida. Säravaid õpetajaid ei väärtustata, välja arvatud üksikutes erakoolides.

Õpetajate atesteerimine on farss seni, kuni neist kedagi ei väärtustata. Miks ei võiks õpetajad õpilaste kombel igal aastal eksameid teha? Ja miks ei võiks haridussüsteem arvestada õpetajate suutlikkuse hindamisel õpilaste arvamust?

**AINAR
RUUSSAAR**
kolumnist

Paari-kolme aasta pärast jõuab kätte olukord, mil kõrgkooli lõpetanud filoloogid ei leia enam tasuvat tööd firmade assistentidena ning pangatelleritena. Ja paratamatult peavad nad end siis õpetajana tõestama. Seda teeksid paljud noored meeleldi juhul, kui neil terendaks silme ees karjäärivõimalus, mitte aga lapsepõlvest

meelde jäänud kooliaia roiskunud veega tiik.

Ses mõttes läks neljapäeval õpetajate hoiatusstreik aia taha. Õpetajad ei saanud veel oma tahtmist ja ähvardasid ametiühingute liidrite suu läbi uuel aastal koguni nädalase streigiga. Selleks ajaks on riigieelarve eeldatavasti Riigikogus kinnitatud ning streigi ainus tulemus on veelgi väiksemapalgaliste töötajate ülesässitamine. Passiametnikud, politseinikud ja meditsiiniõed teenivad juba praegu õpetajatest vähem.

Õpetajate streik näitas veel kahte asja.

Suurt osa eestimaalastest jättis õpetajate protestiaktisioon külmaks, kuna streikijad ei suutnud avalikust oma aktsiooni vajalikkuses piisavalt veenda.

Arvatavasti ka sellepärast, et enamik kooli lõpetanud inimestest ei usu kiireid muudatusi haridussüsteemis.

Teiseks tõi streik esile venelaste hirmu – Tapal ei julgenud vene kooli õpetajad streikida, kuna kartsid tööst ilma jääda. See foobia näitab, et võimude propagandale vaatamata ei tunne venelased end Eestis kindlalt.

Niisiis – õpetajad tuleb saata igaaastastele eksamitele. Ja riik peab andma neile võimaluse ennast täiendkoolitada. Ning õpilased peavad saama võimaluse õpetajate kohta oma sõna öelda.

Siis ongi palgaprobleem lahendatud – head õpetajad teenivad piisavalt, halb õpetaja aga vähe.